

Отчаяни отъ толкова безуспѣшни опити да намѣрятъ спокоенъ животъ подъ ромънска власть, българскитѣ преселенци захванали да мислятъ все по-често за възвръщане въ родината си, гдето положението, колкото и грозно, не имъ се виждало вече по-лошо отъ това въ свободно Влашко. И въ помощъ на таково желание дошли постѣпки и на самото турско правителство, разбрало всичката загуба за държава и народно стопанство отъ изселването на такъвъ голѣмъ брой трудолюбиво и послушно население. Взимайки поводъ отъ писменитѣ изобличения на Високата порта до мѣстнитѣ ѝ органи, гдето като причина на опустошителното изселване се изтъквала покварата на чиновницитѣ и гдето тѣзи се заплашвали съ тежко наказание, духовни и свѣтски власти въ Турция се турили въ действие, за да склонятъ бѣжанцитѣ чрезъ разни обещания да се завърнатъ въ отечеството си. Особено ревностни се показали духовнитѣ власти, владицитѣ-фанариоти. Било за да угодятъ на правителството, било за да поправятъ собственитѣ си разстроени финанси, като доведатъ отново хилядитѣ си пасоми, отъ които взимали толкова доходи и трупали богатство, тѣ се турили въ писмени връзки съ нѣкои отъ тѣхъ. Иларионъ Търновски, напр., обещава въ Червенския епископъ Неофитъ, който се намиралъ въ Букурещъ, по-високъ духовенъ санъ, ако успѣе да възвърне бѣжанцитѣ въ България. Селимински, обаче, който ималъ случай да види писмата на Илариона и да се убеди „въ фенерската подлостъ да се примами простодушниятъ народъ“ (този народъ се билъ току-що оттървалъ отъ владишко и гражданско робство), се противопоставилъ на едно безусловно връщане. Отъ срещата си съ нѣкакъвъ агентъ на турското правителство, дошелъ за сжщата цель, той разбралъ, че турското правителство нѣмало собствено никаква по-опредѣлена идея за подобрене участъта на християнитѣ и че права си оставала за винаги пословицата: „Гдето блато, тамъ и жаби“. Оказало се, че агентътъ-мукараджия билъ изпратенъ само да покани българитѣ да се завърнатъ, и нищо повече.

Селимински, опасявайки се отъ турско-владишка измама и българска наивна податливостъ, се намѣсва тогава по-енергично въ работитѣ, като спасителъ на сънародницитѣ си. Не за пръвъ пжтъ той е билъ свидетель, какъ българитѣ теглятъ жестоко, като „жертва на малодушие и неопитность“. Той